

L'objectiu d'aquesta nova llei és dotar les administracions públiques i la societat d'instruments per fer efectiu el dret a la igualtat i per eradicar les conductes discriminatòries que atempten contra la dignitat, la llibertat d'expressió i el lliure desenvolupament de les persones, i contempla mesures per eliminar, prevenir, detectar, protegir, atendre, sancionar i reparar les discriminacions comeses a Catalunya.

Després de ser aprovada, el Conseller de Treball, Afers Socials i Famílies va destacar que «és una llei necessària, obligatòria, ara més que mai, perquè som una societat diversa en molts sentits: és necessària perquè afortunadament seguirem sent una societat diversa en el futur. La diversitat no és un fenomen passatger, és una característica estructural de la societat catalana i que ens definirà al llarg de les properes generacions».

Tolerància zero amb la discriminació

Per la seva part, la Mireia Mata, directora general d'Igualtat, explica que «ha estat un procés llarg que partia d'un mandat de la llei 11/2014 en la qual s'especificava que per desenvolupar un reglament sancionador calia una norma general antidiscriminatòria. Justament, la recent aprovada llei d'igualtat de tracte i no-discriminació respon a una necessitat de la nostra societat,

per Carme Porta i Jordi Monner

DRETS I LLEIS ANTIDISCRIMINATÒRIES

LA NOVA LLEI D'IGUALTAT DE TRACTE I NO-DISCRIMINACIÓ

El 18 de desembre del 2020 el Parlament de Catalunya, en el seu darrer ple abans del final de la legislatura, va aprovar la llei d'igualtat de tracte i no-discriminació, una llei pionera a l'Estat que té l'objectiu de prevenir i actuar contra tot tipus de discriminacions. Era una llei prevista en una altra llei, la de l'any 2014 per a garantir els drets LGBTI i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.

en la que es donen moltíssimes discriminacions. És una eina per avançar cap a una societat més igualitària, més justa i amb tolerància zero cap a tot tipus de discriminació».

Però, n'hi ha prou amb les lleis per acabar amb les discriminacions? Des de Ca la Dona, la Mercè Otero puntualitza: «Si bé les lleis són necessàries, cal tenir en compte allò que deien les italianes: les lleis no són la garantia de la llibertat de les dones», una afirmació extensible a qualsevol col·lectiu discriminat de la nostra societat.

Què proposa la llei?

En el tràmit parlamentari previ a l'aprovació de la llei es van rebre 249 esmenes dels diferents grups parlamentaris que es van intentar negociar per tal d'aconseguir el consens. En aquest sentit, malgrat les reticències inicials, finalment la llei va ser aprovada per unanimitat de tots els grups parlamentaris, tot un èxit difícilment repetible ara, quan l'extrema dreta ha irromput al Parlament de Catalunya.

Anant a la lletra petita, la llei proposa una sèrie d'accions i sancions per tal d'evitar la discriminació per raó d'origen, pertinença a grup ètnic, sexe, orientació o identitat de gènere, de religió

o conviccions, capacitat, discapacitat, edat, o per altra condició social o personal. De fet, el text legislatiu és un compromís institucional per l'eradicació del racisme, la xenofòbia, l'LGTTBI-fòbia i qualsevol forma de discriminació per motius religiosos i de qualsevol altra expressió que atempti contra la igualtat i la dignitat de les persones. És una norma genèrica, amb un marcat caràcter transversal, que dóna espai a la protecció i pretén desenvolupar mecanismes clars per donar sortida a denúncies que no tenen conseqüències penals.

Un llarg procés

L'any 2016 es va recuperar un esborrany de llei antidiscriminatòria i es va endegar, a partir d'aquest text, un procés participatiu amb les entitats afectades per tal de que hi afegissin propostes i milloressin el text. Per desgràcia, l'aplicació de l'article 155 i la repressió endegada per l'Estat després del referèndum de l'1 d'octubre del 2018 va fer decaure la legislatura i va estroncar el procés participatiu obert.

Més endavant, un cop celebrades noves eleccions al Parlament, diferents entitats i persones expertes van comparèixer en seu parlamentària durant la nova tramitació de la llei fent les seves contribucions i observacions. També des dels diferents consells

Moment de la votació de la llei d'igualtat de tracte i no discriminació.

nacionals de Catalunya (de la Joventut, de les Dones, LGBTI, etc.) es van fer aportacions diverses que recullen les necessitats específiques de cada col·lectiu. De fet, aquests consells, en tant que òrgans participatius, han esdevingut espais de complicitat imprescindibles per fer possible la llei, tal i com explica la Mireia Mata al reconèixer «la implicació directa dels consells nacionals en els continguts de la llei i en la seva insistència per aprovar-la abans del final de la legislatura».

Tot i que aquesta llei és un desplegament de la llei 11/2014, en el seu inici des del moviment LGTBI hi va haver certes reticències per por a que aquest nou marc legal acabés desvirtuant la llei específica per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. Aquestes reticències, però, van ser superades en el procés d'elaboració de la nova llei, atès que «aporta un valor afegit, un missatge molt clar de les institucions. No és només un text sinó que és d'obligat compliment per el conjunt de la societat catalana: tolerància zero envers les discriminacions», insisteix la Mireia Mata.

Lluites compartides

Des de les entitats LGTBI del territori, la percepció sobre la llei és positiva, tot i que diversa. L'Héctor González, de Colors de Ponent, a Lleida, opina que «està directament vinculada als drets de les persones LGTBIQ+ i ens ofereix eines integrals, transversals, interseccionals i complementàries que amplien i profunditzen en les garanties a les persones que patim discriminacions, violències i estigmatització per raons de sexe i gènere».

Des de Reus, la Berta Mascaró, del col·lectiu H2O, afirma que la implementació de la llei «serà positiva perquè reforça la 11/2014, que vetlla per la no discriminació LGTBI, donant-li un enfoc interseccional. És necessari treballar més intensament per la no discriminació atès que la xarxa SAI (Serveis d'Atenció

Integral) i les entitats veiem com a dia d'avui les discriminacions cap al nostre col·lectiu continuen incrementant-se. Tenim una nova eina per lluitar contra l'LGTBI-fòbia, però també contra el masclisme o la xenofòbia, i és que les lluites per l'alliberament de les persones cada vegada haurien de ser més compartides».

En aquesta línia, desenvolupar aquesta llei, juntament amb la llei contra l'LGTBI-fòbia, és un repte i una necessitat «perquè té una visió amplia dels fets discriminatoris amb atenció a tota la seva dimensió sistèmica i/o estructural», tal com remarca l'Héctor González.

Un regim sancionador

Per la Berta Mascaró, el doble repte de la llei «és assegurar la continuació de la necessària línia de formació d'entitats, administracions, escoles, etc. com a mètode de prevenció, però també que s'implementin i s'apliquin de manera real les sancions, que fins ara han sigut molt laxes. Hem normalitzat molt les violències cap al nostre col·lectiu i això pot veure's en la forma en la que s'han aplicat aquestes sancions».

Per a les entitats, el desenvolupament de la llei és important, precisament, perquè, entre altres coses, finalment es podrà aprovar un regim sancionador administratiu envers als comportaments i actituds LGTBI-fòbics que no estan considerats delictes (per aquests darrers cassos, el que s'aplica és el codi penal; de fet, la llei es concep com una eina complementària a la jurisdicció penal relativa als delictes d'odi). Remarcant-ho, la Mireia Mata destaca que «estem fent el retorn als diferents consells de participació i demanant l'acompanyament en el desplegament de la llei, que ja hem començat a treballar pel que fa al reglament sancionador». Un cop aprovat, les associacions LGTBI de tot el territori observaran amb lupa la seva aplicació davant de qualsevol cas d'LGTBI-fòbia que no s'hagi resolt de manera empàtica o satisfactòria a ulls de la víctima. ■

REIVINDICACIÓ DE LA CISFÒBIA

per Ixeya Quesada Consejo

El setembre del 2020, l'Institut d'Estudis Catalans va afegir al diccionari catorze paraules relacionades amb les realitats LGTBI. Entre aquestes figuraven termes com *bifòbia*, *lesbofòbia*, *transfòbia* o *intersexual*, però també d'altres polèmics com *heterofòbia* o *cisfòbia*. En aquest article, l'activista trans Ixeya Quesada reflexiona sobre aquests conceptes reaccionaris i ens en proposa una nova mirada.

El passat setembre l'Institut d'Estudis Catalans –la institució que teòricament regula la normativa de la nostra llengua– ens va sorprendre amb la incorporació de catorze nous mots relacionats amb les realitats LGTBI. La notícia no estigué exempta de polèmica, car entre aquestes noves incorporacions figuraven termes tan necessaris com *bifòbia*, *lesbofòbia*, *transfòbia* o *intersexual*, però també d'altres tan inesperats com *heterofòbia* o *cisfòbia*.

Si parem atenció a aquests dos darrers termes, observem que les definicions que se'n donen són les d'aversió a l'heterosexualitat o als heterosexuals i

Diccionaris cisnormatius i mots buits de significat

«aversió a la cissexualitat i als cissexuals», respectivament. Tot plegat ocasionà una allau de crítiques per part d'organitzacions i de personalitats feministes i LGTBI, que consideraven que algunes d'aquestes entrades recents eren completament prescindibles perquè no representen cap realitat material veritablement existent. Les crítiques, òbviament, són raonables: a nivell social, no

